

**ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Β' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
18/01/2015**

Α. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ (1890-1953)

Δον Κιχώτης

Ατσάλινος και σοβαρός απάνω, στ' άλογό του
το αχαμνό, του Θερβαντές, ο ήρωας περνάει,
και πίσω του, το στωικό γαϊδούρι του καβάλα
ο ιπποκόμος, του ο χοντρός αγάλια ακολουθάει.
Αιώνες που ξεκίνησε κι αιώνες που διαβαίνει
με σφραγισμένα επίσημα, ερμητικά τα χείλια
και με τα μάτια εκστατικά, το χέρι στο κοντάρι,
πηγαίνοντας στα γαλανά της Χίμαιρας βασίλεια...
Στο πέρασμά του απ' τους πλατειούς του κόσμου δρόμους, όσοι
τον συντυχαίνουν, για τρελλό τον παίρνουν, τον κοιτάνε,
τον δείχνει ο ένας του αλλουνού - κι ειρωνικά γελάνε
Ω ποιητή! παρόμοια στο διάβα σου οι κοινοί
οι άνθρωποι χασκαρίζουνε. Άσε τους να γελάνε:
οι Δον Κιχώτες παν μπροστά κι οι Σάντσοι ακολουθάνε!
Νοσταλγίες, 1920

(αχαμνό: καχεκτικό, κοκκαλιάρικο

Θερβαντές: Ισπανός συγγραφέας. Το διασημότερο μυθιστόρημά του έχει τίτλο Δον Κιχώτης.

ιπποκόμος: υπεύθυνος για τη διατροφή και την υγεία των αλόγων

αγάλια: σιγά-σιγά

της Χίμαιρας: της φαντασίας

χασκαρίζουνε: χαχανίζουν, χαζογελάνε

Σάντσο: ο ιπποκόμος του Δον Κιχώτη)

Ερωτήσεις

α α1. Με ποιον ήρωα της παγκόσμιας λογοτεχνίας παρομοιάζεται ο ποιητής; (5 μονάδες). Ποια είναι τα κοινά στοιχεία ανάμεσα στον παραπάνω ήρωα και τον ποιητή, σύμφωνα με το ποίημα; (5 μονάδες)

α2. «Άσε τους να γελάνε»: Τι στάση πιστεύει το ποιητικό υποκείμενο ότι πρέπει να κρατήσει ο ποιητής απέναντι στις κοροϊδίες των άλλων; (15 μονάδες) ΣΥΝΟΛΟ: 25 ΜΟΝΑΔΕΣ

β β1. Να εντοπίσετε τα επίθετα που συνοδεύουν το Δον Κιχώτη και την εικόνα με την οποία παρουσιάζεται ο ιπποκόμος του. (10 μονάδες)

β2. Να εξηγήσετε γιατί, κατά την άποψή σας, χρησιμοποιείται ο πληθυντικός αριθμός στον τελευταίο στίχο. (15 μονάδες) ΣΥΝΟΛΟ: 25 ΜΟΝΑΔΕΣ

Β. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κώστας Καρυωτάκης [Είμαστε κάτι...]

Είμαστε κάτι ξεχαρβαλωμένες
κιθάρες. Ο άνεμος, όταν περνάει,
στίχους, ήχους παράφωνους ξυπνάει
στις χορδές που κρέμονται σαν καδένες.

Είμαστε κάτι απίστευτες αντένες.
Υψώνονται σα δάχτυλα στα χάη,
στην κορυφή τους τ' άπειρο αντηχάει,

μα γρήγορα θα πέσουνε σπασμένες.

Είμαστε κάτι διάχυτες αισθήσεις,
χωρίς ελπίδα να συγκεντρωθούμε.
Στα νεύρα μας μπερδεύεται όλη η φύσις.

Στο σώμα, στην ενθύμηση πονούμε.
Μας διώχνουνε τα πράγματα, κι η ποίησης
είναι το καταφύγιο που φθονούμε.

Ερωτήσεις

α α1. Το ποίημα, κατά τη γνώμη σας, ως προς τη μορφή του εντάσσεται στην παραδοσιακή ή στη μοντέρνα ποίηση; (5 μονάδες)

α2. Να βρείτε δύο (2) μορφικά του χαρακτηριστικά που επαληθεύουν την προηγούμενη απάντησή σας. (10 μονάδες)

α3. Στην ποίηση του Καρυωτάκη υπάρχει ένας πληθωρικός πόθος ζωής [...] αλλά και η αίσθηση του μάταιου, του χαμένου που απογυμνώνεται ολοένα και περισσότερο, για να φτάσει πια στο τέλος σ' ένα τραγικό αδιέξοδο....*Λίνος Πολίτης*

Να επαληθεύσετε αυτή την επισήμανση με αναφορά σε ένα συγκεκριμένο απόσπασμα του ποιήματος. (10 μονάδες) ΣΥΝΟΛΟ: 25 ΜΟΝΑΔΕΣ

β β1. Η χρήση του ρήματος *είμαστε* δείχνει ότι το ποιητικό υποκείμενο μιλάει εκ μέρους ενός ευρύτερου συνόλου. Ποιο είναι αυτό το σύνολο ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορά σε συγκεκριμένους στίχους. (Μονάδες 15)

β2. Με βάση τα δύο ποιήματα, ποιο κοινό στοιχείο μπορείτε να εντοπίσετε στην άποψη των δύο ποιητών (Καρυωτάκης- Ουράνης):

A. για τον ρόλο των ποιητών;

B. για την αντιμετώπισή τους από την κοινωνία; (Μονάδες 10 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ: 25 ΜΟΝΑΔΕΣ

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΒΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΔΗΛΜΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΜΠΑΛΛΑ ΓΙΩΤΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΤΟΪΚΟΥ ΈΛΕΝΑ
ΠΟΥΛΠΟΥΛΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ**